

Tirsdag d. 18 februar/august 1896

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Dateringsbegrundelse:

Tirsdag d. 18 februar/august 1896.
Johan Rohde har glemt at skrive måneden. Men da der står tirsdag, har jeg kigget i en kalender fra 1896, og der falder kun den 18 på en tirsdag i februar og i august.

Generel kommentar:

Læsevejledning

Slutningen af brevet findes i margin på side 1.

Afsendersted:

Italien

Modtagersted:

Grækenland

Arkivplacering:

Mappe 89 nr. 6

DOKUMENTINDHOLD

Brevet handler om Johan Rohdes mening omkring forholdet imellem Charlottenborg og Den Frie Udstilling. Han er fortalende for en mindre kreds af kunstnere, som alle har sympati for hinandens arbejde. Han vil gerne høre Joakim og Niels Skovgaards mening om problematikken omkring Den Frie Udstilling.

TRANSSKRIFTION

Tirsdag d. 18. 1896.

Adr. Via di Monte Tarpeo 69 3 piano 7 Roma

Kjære Ven!

Tak for Dit Brev og Tak i det hele taget for uds. Du er forhaabentlig nu i god Behold ankommen til Grækenland, og jeg ønsker Dig al mulig godt vejr og hvad ellers behøves derovre.

Her er intet nyt; paa Klippen er der almindelig Travlhed nu der godt Vejr med den megen Sol har begyndt at varme Luften.

Jeg selv har ogsaa meget at bestille, og jeg har egentlig ikke Tid til at skrive lange Breve; men jeg bliver nok i Dag nødt til det. - Det er en Frie Udstilling som kalder.

Da Du ikke her i Rom besøgte vor Udstillings Forhold, taler jeg heller ikke til Dig derom. - jeg antog, at der var med Dig som med mig, at Du nu, Du var kommen hjemme fra, helst vilde have Din Tid ubeskaarn og fri for distraherende Tanker.

Jeg havde derfor heller ikke skrevet Dig til, hvis jeg ikke ved Brev hjemmefra selv I var reven ud af den Fred og Ro, jeg har levet i hernede, ganske udenfor det hele derhjemme.

Først fik jeg en Forespørgsel, om jeg stemte for

|Jeg har ikke megen Tid til at skrive Brev undskyld Derfor dette korte Brev - godt udbytte i Grækenland og hils Niels mange Gange - jeg har længe skyldt ham et Brev. - den gamle Boghandler var en Røver han forlangte 30 Lire for [?], som jeg derfor ikke tjekke, men jeg har Udsigt til noget gammelt Papir et andet Sted.

med mange Hilsner til Dig, Din [?] og Din andre Rejsende i Grækenland.

Din hengivne Johan Rohde|

●2●

Bevaringen af den Frie Udstilling i den gamle Form, Herpaa og naturligvis svarede ja; da jeg mener, at der er til Hekt for Kunstens Udvikling i Danmark, at der bestaar en fin Udstilling, og at en saadan i den Form, vi

har, er til Gavn for dens Deltagere.

Jeg har senere faaet nogle Brev hjemmefra, som fortæller mig om Begivenhederne paa Generalforsamlingen.

Der blev Spørgsmålet om Udstillingens Bevarelse bragt paa Bane; der stemte derom og Majoriteten stemte for Bevaringen. Saavidt jeg forstaaer Folk Fru Slott-Møller, Zahrtmann og Philipsen samt jeg selv derfor. Hvad mit Besyv angaar, ved jeg ikke noget nærmere derom, heller ikke engang rigtig, hvad jeg har sagt. Et Brev jeg havde skrevet til en Ven i Kjøbenhavn, og som slet ikke var beregnet paa Generalforsamlingen, da det havde en ganske privat Karakter; blev nok læst op, da nogle mente, at jeg var stemt for en Sammenslutning med Charlottenborg. [overstreget: D] Imidlertid fortæller man mig, at der var en god Stemning for Udstillingen, ja jeg tror egentlig ikke der var nogen, der stemte for Udstillingens Ophævelse; men et Par der stemte for en Forhandling, men nok dog mer Forbeholdt. Men noget ganske udførligt Referat kan jeg naturligvis ikke give Dig; da jeg kun har faaet et meget løseligt; men jeg vilde gjerne forklare Dig

●3●

min Stilling til Sagen.

Først i Almindelighed er jeg en Tilhænger af en lille Udstilling, hvor en Gruppe Kunstnere, der – maaske uden at staa hinanden kunstnerisk nær – dog har Sympatti og Agtelse for hinandens Bestræbelse, udstiller sammen. Og i al Almindelighed er jeg en Fjende af store Udstillinger, hvor den enkelte drukner i Mængden, og hvor den ene slaar den anden ihjel, af Udstillinger af alle mulige, hvor man maaske efter Evne kommer til at støtte Folk, hvis Arbejde, man ingen Agtelse har for, maaske endog nære Foragt for.

Hvad nu den Frie Udstilling angaar, da synes jeg at den efter vor smaa Forhold har løst sin Opgave meget godt – baade rent kunstnerisk set og [?], og selv om nu den gode Bygning i en ikke fjærn Fremtid bliver os berøvet, mener jeg, at vi ogsaa andre Stede maa kunne hævde vor Plads og skabe os en [?] uafhængig Stilling.

Hvad forholdet til vor Kollega paa Charlottenborg angaar, da har vi jo aldrig bekriget Dem, og det er kun en utrolig [?Snaverkjæthed] og Smaalighed fra Deres Side, De har gjort Forholdet spændt. – men med Aarene retter det sig vel ogsaa, og de lærer at indse, at en ærlig og aaben Kappestrid

●4●

mellem forskellige Anskuelser baade Kunstens bedre, end om alle syltes sammen i en stor Pærevelling - Hvad endelig din Tillid angaar, som

Udstillingen har sendt os, da ser jeg ikke i Den nogen Gevinst for os. Det er den gamle Regulativ kogt op i en om muligt endnu uheldigere Form. Det eneste nye er Delingen i Aldersklasse, som kun vil være til skade for de frie Udstillere, hvis de gik op i Charlottenborg. Thi de fri Udstillere vilde jo som den lille Minoritet altid komme i Opposition til de andre. Ved den nye Ordning vil man opnaa at skjære denne lille Minoritet i to Stykker, hvorved den bliver endnu svagere i følge Sagens Natur.

Dette nye Kunstnersamfund, som Professor Axel Helsted taler om, ser [Overstreget: og] ogsaa kun godt ud for en overfladisk Betragtning. - Hvad andet er der nemlig end 18 Nov. Den Kunstnerforening – bestaaende af baade Charlottenborgere og frie Udstillere - der for nylig gav en tysk Charletan, Hr. Himnl, der paa en oprørende Maade havde fornærmet de danske Kunstnere, et Tillidsvotum – og derpaa valgte som sine Repræsentante blevet Malerne O. A. Hermansen; Vilhelm Pachel og som Formand Soya – Jensen til at varetage Deres faglige Interesser! Gaar den frie Udstilling op i Charlottenborg, blive den til en lille Minoritet, der intet kan udrette og ingen Betydning faar, medens den udenfor Charlottenborg i sin nuværende Skikkelse altid vil blive regnet med – om ikke af andre Grunde – af Nødvendighed.

Jeg antager at vore Venner ligesom jeg meget længes efter at høre Din og Din Broders Stilling til Sagen. Selvom du hvis Du kommer i Gang med Viborg Domkirke formodentlig ikke i mange Aar kommer til at udstille, vil Du Forblive i den Frie Udstilling og være af den største moralske Betydning; og jeg antager, at vi alle haaber paa, at I ikke svigter os; men deler vore Meninger i Hovedsagen.

Tuesday 10. 18. 1896.
Via di Monte Tarpelo 69. ^{3 piano} 7.

Roma
SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 89 Nr. 6

Hjert Ven!

Tak for din Brev og Tak; det hele taget for i det.
Du er formentlig mig; god Behov ankommer
til Gode Land, og jeg ønsker Dig at mig! god
Veje og hvad den behøver Svare.

Her er ikke mig; paa Klippen er der almindelig
Trængsel mig det god Veje med den megen Sol
har begyndt at være dækket.

My selv har ogsaa meget at bestille, og jeg har egentlig
ikke Tid til at skrive lange Breve; men jeg bliver
nær; Og vil til det. — Det er den fine
bestilling som ender.

Da Du ikke her; Rom berørte var bestilling for
hvert, talte jeg heller ikke til Dig som. — jeg var
ty, at det var med Dig som med mig, at Du
mig, Du var kommen hjemme fra, helst vilde
have Din Tid ubesvaret og fri for Distrahement
Tanker.

Jeg har det for heller ikke skrevet Dig til, hvis jeg
ikke vil Breve hjemme selv for det som vil
af den Tid og Ro, jeg har kendt; kendt, gan-
ske udvandre det hele der hjemme.

Først får jeg en forspørgsel, om jeg skulde for

*med mange
dette til Dig
Din Brev og
Din anden
Pålydende: Gode
Land. Din kære
Jenssen*

*God helbred: Gode Land
dette er i Gode Land
Du er god. Og Landet er i Gode
Til mig og Landet, men jeg har ikke
et andet Selskab*

Berøring af den fine Udstilling i dens gamle Form,
hvorfor jeg naturligtvis svarede ja; da jeg mente, at det
er til Held for Kunstens Udvikling i Danmark, at der
foretales en fine Udstilling, og at den saadan i den Form,
vi har, er til Gavn for dens Deltagere.

Jeg har senere faaet nogle Breve hjemmefra, som fortæller
mig om Begivenhedens paa Generalforsamlingen.

Der blev Spørgsmaal om Udstillingens Berøring traft
paa Bane; der stemte Broen og Majoriteten stemte
for Berøringen. Saavel jeg forstaaede talte Fru Skott-
Møller, Zahrtmann og Philipson daans jeg selv der
for. Hvad mine Besøgere angaar, ved jeg ikke noget
nærmere om, heller ikke omgaaet rigtig, hvad jeg har
sagt. Et Brev jeg havde sendt til en Ven i Kjöben-
havn, og som det ikke var bekvemt paa Generalfor-
samlingen, da der maatte en ganske paa Karolde,
blev nok læst op, da nogle mente, at jeg var stemt
for en Sammenlutning med Charlottenborg. - D.
Trediedelstid fortæller man mig, at der var en god
Stemning for Udstillingen, ja jeg tror egentlig ikke
der var nogen, der stemte for Udstillingens Ophevelse;
men et Par der stemte for en Forhandling, men
altså jeg med Forbehold.

Man siger ganske udtrykkelig Repertis ram er na-
turligtvis ikke gaaet Dig; da jeg kun har faaet et
meget lidt; men jeg vilde gerne forelæse Dig

min Stilling til Sagen.

Trind: at Almindelighed er jeg en Tilhænger af en
store Udstilling, hvor en Gruppe Kunstere, des - maade
uden at staa hinanden kunstnerisk nær - dog har
Sympathie og Agtelse for hinandens Bestrebelse, ud-
stilles sammen.

Og i al Almindelighed er jeg en Tjener af store
Udstillinger, hvor den enkelte Kunstner i Mængden, og
hvor den ene staaer den anden i Skyggen, af Udstillinger
af alle mængde, hvor man maade efter Evne kom-
me til at støtte Folk, hvis Arbejde, man iagter
Agtelse har for, maade endog ogsaa for.

Harst mig den fine Udstilling angaar, da synes jeg at den
efter vor smaa Forhold har vist sin Opgang meget
god - haad som Kunstnerisk set og økonomisk, og
selv om vi den gode Bygning i en ikke flem fremtid
blive og bevare, mener jeg, at vi ogsaa andre Steder
maa kunne haade vor Glæde og staae os en økonomi-
skt uafhængig Stilling.

Harst Forholdet til vor Kollegaer paa Charlottenborg
angaar, da har vi jo altid været dem, og det
er kun en ubetydelig Indvirkning af Smag og
for Dem Side, da har jo Forholdet spændt -
men med Aarsne vilde det sig vel ogsaa, og det
hæver at indse, at en del af den Knappehed

mellem forskjellige Ansættelser trædes Künstens bedn,
end om alle syfter sammen i en stor Færelselings-
- Hæd endrig d Tilbud angaa, som Udstillingen har
sind d de se i j ikke i Dem nogen Gerinst for d-
Det d gamle Regjeralis kopt op i en om uvalgt
endnu uheldigere form. Det eneste nye er Delingen i
Aldersklasser, som kun vilde være til Næde for d frie Ud-
stiller, hvis d gik op i Charlottenborg. Thi d frie Udstiller
vilde jo som den alle Minoritet altid kommer i Opposition
til d andre. Ved den nye Ordning vil man opnaa at
skjæde dem lidt Minoritet i to Stykker, hvorved den
blive endnu svagere i Følge Sagens Natur.

Det nye Künstus som jend, som Professor Axel Lehted
taler om, se og oppe kun godt ud for en overfladisk
Behagning. - Hvad andet er det nemlig end 18 Noe

Den Künstusforening - bestaaende af baade Charlotten-
borg og frie Udstillere - der for nylig gav en Stykke Char-
lotten, Hr. Hinck, der paa en oprindelig Maade har
formaaet de danske Künstere, at Tille d volium - og de paa
næst som sin Representanter blandt Malerne O. A. Her-
mannsen, Vilhelm Tacht og som Formand Soga-Jensen
til at vordet deres fælles Fæderer!

Qua den frie Udstilling op i Charlottenborg, bliver den til en lille
Minoritet, der i det kan udrette og ingen Belydning faar, medens
den i den for Charlottenborg i sin nuværende Skikkelse altid vil
blive regnet med - om ikke af andre Grunde - af Nødvendigh-
hed.

Thi anlæg er som Venne hysen i j meget længe ofte at hør
Din og Din Broders Stilling til Sagen. Selvom Du tror Du
romer i Gay med V. boy Dan lerne formodentlig i de i mange
aar sammen til at udstille, vil Din forblive
i du frie Udstilling og var af den stente
moraliske Belydning; og i j anlæg, at i alle usatte paa af
d ikke vilde se; men des om Melning i Hovedsagen.

Via Monserrato, 152
ROMA
CIRCOLO SCANDINAVO